

Boixadera dels Bancs / Bòfia de Sant Jaume

Montmajor

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Comaposada. Correà
Emplaçament Molt proper a l'església de Sant Jaume de Boixadera, a 700 m al nordoest.

Coordenades:

Latitud: 42.06556294734812
Longitud: 1.6842047363605863
UTM Est (X): 391140
UTM Nord (Y): 4657893

Classificació

Número de fitxa 08132 - 98
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Neolític
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari Carta Arqueològica de Catalunya, nº 6449, any 1991
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 013A00032

Fitxes associades:

[Fons de Montmajor del Museu Comarcal de Berga](#)

[Fons de Montmajor del Museu Diocesà i Comarcal de Solsona](#)

Autoria de la fitxa Cortés Elfa, M^a del Agua

Descripció

Cova natural d'enterrament col·lectiu. Per arribar cal agafar la pista que des de la carretera de Solsona a Berga (km 30) cap a Boixadera, 100 m abans d'arribar a l'església s'agafa un trencant a la dreta que cal seguir 700 m. El jaciment es troba al costat dreta de la pista. És una cova natural o bòfia, de composició calcària, amb un recorregut de 215 m i una profunditat de 38 m. S'hi accedeix per una petita rampa del terreny, on s'obre la boca de la cavitat, que dóna pas a un corredor d'uns 20 metres de llargària i 25 graus d'inclinació que es troba cobert tot ell per grans blocs. Aquest corredor, que s'estreny al final, dóna accés a diverses sales, una d'elles de grans dimensions travessada per un petit curs d'aigua i en la que fa anys es celebrava un ball per la festa major, anomenada Sala de les Bruixes. L'altre sala es coneix com la Sala d'Honor i medeix 40 x 20 x 5 metres aproximadament. L'indret on Mn. Serra Vilaró efectuà les troballes als anys 1911 i 1918, fou en una superfície inclinada situada en el corredor que precedeix a les grans sales. Es tracta d'una superfície de 8x2 metres que inicialment estava recoberta amb una capa de concrecions calcàries d'entre 2 i 5 cm de gruix. Serra Vilaró va aixecar aquesta capa (ja alterada per excavacions de furtius amb anterioritat) i en la terra fina que hi havia dessota, efectuà un gran nombre de troballes: 19 cranis humans, 19 cranis de gos, ossos de porc fer, bou i cèrvol, fragments de destràl, ascles de sílex, un fragment de ganivet i una fletxa trapezoïdal, una olleta de 6 cm de longitud, alguns fragments de vas ovoide i altres d'un bicònic, un molí. Aquestes troballes li van permetre concloure que es tractava d'una cova sepulcral utilitzada durant el neolític. Actualment no s'observen restes arqueològiques susceptibles de ser excavades. És possible que el jaciment hagi estat exhaurit per les intervencions furtives i per les excavacions de principis de segle XX.

Observacions:

Fa uns anys s'ha fet una instal·lació elèctrica per tal de fer el recorregut dins la cova un dia de la festa major de Montmajor en el que es convida als veïns. El material procedent de l'excavació realitzada per Mn. Serra i Vilaró es troba al Museu Diocesà i Comarcal de Solsona; el que va ser extret pel Grup d'Arqueologia de Berga dirigit pel Sr. Carreras, es troba al Museu Comarcal de Berga. També és conseguda com Bòfia de Sant Jaume o Bòfia de Boixadera dels Bancs.

Història

Abans de 1911 la cova fou expoliada per excavadors furtius que buscaven calaveres. Una llegenda popular afirma que el bandoler "Estudiant d'Encines" amagava en aquesta cova els cadàvers de les seves víctimes (VILARÓ, 1966). Entre els anys 1911 i 1918 Mn. Serra Vilaró va realitzar excavacions arqueològiques a la cova extreient una sèrie de materials que actualment es conserven al Museu Diocesà i Comarcal de Solsona. L'any 1975, un grup d'aficionats que formaven part del Grup d'Arqueologia del Museu de Berga, van recollir una sèrie de materials que es troben dipositats al Museu Comarcal de Berga.

Bibliografia

VILARÓ, J. (1966). Excavaciones arqueológicas en el Solsonés entre 1915 y 1923. Ampurias XXVIII. Pàg. 191 i ss. Barcelona. BORRÀS, J.; MIÑARRO, J.M.; TALAVERA, F. (1988). Catàleg espeleològic de catalunya (Urgell, Solsonès, Segarra i Berguedà). Vol. 5. Ed. Políglota.

